

ZPRAVODAJ

ÚPICE
'90

č.2

NASHLEDANOU 22.-26. KVĚTNA V ÚPICI

INFORMACE

Ještě před tím, než se pozorně začtete do následujících stránek, dovolíme si Vám nabídnout několik docela konkrétních informací.

Informace v řadě první, ale ve skutečnosti z časového hlediska poslední. Ve středu proběhla jednání o případné osobní účasti Egona Bondyho na festivalu. Je možné, že spolu s ním přijede i jeho přítel Ivo Vodsedálek. Seminář k tabuizované dramatické literatuře by tak dostal docela určitě nespírně zajímavou podobu. I když o programu Radima Vašíčky Bez paměti žilo by se lépe informujeme na jiném místě, dopřejme si na úvod malou ukázkou z tohoto pořadu poezie Egona Bondyho.

NA UMPRUM VISÍ STALIN
jak ho maloval Salvador Dali
Má veliký fousy
téma to nabrousí
Pod ním choděj umprumáci
maj nový flaušáci

● Budete - li mít zájem o další informace, či o jejich další upřesnění, je možno využít telefonu /č. 932 197 /.

● Až nastane den "D", který jste si zvolili za výchozí pro zvěštěvu festivalu, vydáte se na

INFORMACE

cestu /pokud samozřejmě nejste místní/. Možnosti jak se k nám dostat jsou tyto:

● Pokud s oblibou využíváte služeb ČSD, pak se z Hradce Králové posedíte do vlaku směrem na Trutnov a vystoupíte ve stanici Malé Svatonovice. Od každého spoje odtud odjíždí autobus do Úpice / 15 min./.

● Jestliže nemilujete železniční vagóny a dáte přednost autobusové dopravě, pak bude nejlepší využít následující dálkové spoje: Praha - Úpice /Rýně v F./, Brno-Pec p. Sn., Ostrava - Pec. V případě, že se nebojíte přestupování, existují i další možnosti. Spojů do Trutnova z Prahy, Hradce Králové, Pardubic, Ústí nad Labem, Ml. Boleslavi, Č. Krumlova atd. jezdí mnoho. Stejně tak jako připojů z Trutnova do Úpice. Samozřejmě, že k nám můžete přijet i vlastním dopravním prostředkem. Že se blížíte k Úpici nejlépe poznáte podle očividně se zhoršujícího stavu silnice.

● Dostali jste se tedy do našeho města. Nejdříve ze všeho bude třeba navštívit festivalové informační středisko. Bude umístěno v kanceláři závodního klubu. Tady o Vás bude vzorně postaráno. Dozvíte se kde budete ubytováni, kde je možné se rychle najíst, kde je možné se dobře najíst a případně i další důležité informace / třeba kudy vede cesta do divadla/.

INFORMACE

● Na řadě je ubytování! Převážná většina z Vás jistě uvítá levnější variantu v některém z místních internátů. Existuje i další možnost stranou festivalového dění - nedalekém kempu. Tady však budou patrně spát ti, kteří se festivalu zúčastní v průběhu celého týdne.

● Stravování je základem spokojenosti našich hostů. Alespoň tomu tak vždy bylo. Letos nabízíme služby hotelu Beránek, pro méně solventní pak bufet / teplá jídla/ a od čtvrtka také rychlé občerstvení ve festivalovém klubu / a to až do pozdních večerních hodin /.

● To podstatné, proč jste se k účasti na festivalu rozhodli, se bude odvíjet v divadle Al. Jiráka / s výjimkou sobotního Plenéru a pátečního pozdního večera/. Začátky všech představení jsou v 19.30 hodin.

● Už jsme se zmínili o tom, že stejně jako před dvěma lety bude v provozu festivalový klub / uděláme ho z klubu závodního/. Kromě možnosti posezení a občerstvení se zde uskuteční v pátek od 22 hodin večer v režii pražské agentury M - art. Sobota dopoledne zde bude patřit semináři. Mimo to tady proběhne řada dalších více či méně připravovaných setkání.

● Způsob, jakým se od nás dostanete zpět domů, ponecháme na Vás. Po sobotní noci Jarmarečního divadla a klubových radovánek se bude hodina odjezdu hostů asi značně lišit.

Protože ne všem se dostalo naše první číslo zpravodaje do rukou, nabízíme nyní krátkou procházku připraveným programem.

22. KVĚTNA - ÚTERÝ

kan did

aneb "HURÁ" optimismus

Minule jsme použili citaci z programu k této inscenaci, dnes, abychom vám přiblížili soubor, přetiskujeme v plném znění Slovo o souboru, které jsme od našich přátel z Blanska před několika dny obdrželi: "Představovat naše blanenské divadlo v Úpici by bylo nošení něčeho někam - například "dřívěk do lesíčka." Upustíme tedy od představování a pouze si povíme, že: JSME RÁDI, ŽE VY I MY VOLNĚ DÝCHÁME." Blanenštáci

Co k tomu dodat. Snad ještě jednu citaci. Tentokrát z programu k jejich inscenaci: .... od pradávna existuje ironicko - fatalistická představa štěstí - a to v lidové slovesnosti, v příslovích. Jedno z nejkrásnějších, jaké znám, praví: Když se štěstí unaví, i na vola sedne. Stejně fatalistická, osudová útěcha však plyne i z lidové představy neštěstí. Jedna z nejpoetičtějších, nejněžnějších metafor osudovosti, kterou lid vymyslel, zní: Na posraného i hajzl spadne...! Ejhle, jak výstižně popisuje lid i cestu CANDIDOVU. Cestu, na jejímž konci chceme slyšet ve slovech: "Nicméně, teď musíme obdělávat svou zahradu..." to havlovské: "Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí."

/Vl. Just/

23. KVĚTNA - STŘEDA

mistr a markétka

Co vybrat ze záplavy oslavných ód na soubor z České Lípy, respektive jejich práci. O Klapkově dramatině slavného Bulgakova románu jsme již psali v prvním čísle. O festivalových úspěších souboru, včetně toho japonského také / a není rozhodující, o kterou z inscenací poslední doby šlo. Zda o úpický známou inscenaci Jak se vám líbí, jak se vám líbí, či o Krále Leara nebo Henryka /. Popřejme tedy českolipským, aby se i v Úpici těšili ze stejného úspěchu u diváků, jako tomu jsou už několik let zvyklí prakticky všude, kde se na jevišti objeví.

24. KVĚTNA - ČTVRTEK

hlava XXII.

Pozornému čtenáři jistě neunikl šotek, který způsobil, že jsme v minulém čísle zpravodaje přejmenovali v objednávkě vstupenek Hellerův román na Hlavu XII. Autorovi i pardubickým se tímto omlouváme a přejeme jim, aby to byl šotek

CO napsat do úvodu zpravodaje, který vychází jen několik dní před zahájením festivalu? Navíc není určen výhradně pro jeho účastníky a místní publikum, ale slouží i jako propagační materiál na pražských DIVADELNÍCH IMPULSECH. Vy, kteří si náš zpravodaj čtete v areálu Výstaviště /dříve PKOJF/ byste měli vědět, že naše město se nalézá v kraji dětství bratří Čapků /jak sami říkali "v Krakonošově zahradě"/, že soubor, jenž vám ku potěšení předvedí lidové podkrkonošské divadlo /KOMEDYJE O DVOU KUPCÍCH A ŽIDOV ŠILOKOJ/, má už dnes 165ti letou tradici. O úpický Závodní klub doposud místní textilky /TEXLEN/a další podniky /TRANSPORTA, JUTA atd./ vzorně pečovaly, a proto se můžeme pochlubit jedním z nejhezčích a technicky nejlépe vybavených divadel v kraji. Jak bude tato vzorná péče pokračovat dnes mnoho nevíme, jedno však je jisté, OCHOTNÍCI TO PŘEŽIJÍ /i když někteří by byli rozhodně alespoň pro otazník na konci tohoto provolání/.

Úpice jako taková se z pohledu kultury může pochlubit Brandlovým obrazem v místním kostele, ojedinělou a jednou z posledních provozovaných pivnic v krásné roubené stavbě z roku 1559. Zapomenout nelze ani na hvězdárnu /hlášení o

Slovo

ÚVODEM

sluneční aktivitě je přímo odtud/.

Když bychom se měli v této exkurzi vrátit na počátek k práci divadelního souboru, pak by bylo možné vzpomenout i cestu Vč. ochotníků s kamenem z hradu Vizmburk /5 km od Úpice/, jakožto poselství ke znovuotevření Národního divadla v roce 1983. Možná, že si někdo vzpomene na Āru o Dorotě, kterou jsme po celé, více jak 150ti kilometrové, pouti na náměstích a parcích tehdy hráli. Ale dost už o tom. Dnes, tedy v neděli 20. května, jsme v Praze především kvůli našemu "Šilokoj", a tak se radši dívejte. Nicméně ještě něco pro ty, kteří se do Prahy nedostali a očekávají od tohoto zpravodaje hlavně informace o nastávajícím festivalu. Nemá asi v tuto chvíli smyslu mluvit o problémech, se kterými jsme se tentokrát museli, vlastně stále musíme, vyrovnat. Kdo zná situaci v oblasti kultury, ví své /pozor - problém nebyl v penězích/. Přesto dostalo udržení tradice /tedy i dvouletého cyklu/ přednost před odložením festivalu napřesrok. XI. ROČNÍK FESTIVALU SOUČASNÉ DIVADELNÍ TVOREY - Ú P I C E '90 bude jedním z prvních letošních festivalů u nás v ČSR vůbec. To má své výhody a pochopitelně i nevýhody. Jako jedni z prvních však můžeme formulovat svůj cíl: Stát se do budoucna přehlídkou skutečně toho nejlepšího, co se ze poslední dva roky v oblasti divadelní tvorby /bez ohledu na to, zda u profesionálů či amatérů/ urodilo. Chceme pravidelně představovat veřejnosti, ale i kritice, to nejpodnětnější a nejinspirativnější, co právě v uplynulém období vzniklo. Máme pro to u nás zázemí /o divadle byla řeč, mimokukátkových sálů několik, ubytovací možnosti dobré, stejně jako stravovací/. Navíc jsme doposud vždy měli jednu obravskou výhodu. Velký zájem diváků. Věříme proto, že letošní ročník tato naše aktiva potvrdí, i když společenské klima nám mnoho šancí nedává. Zveme Vás tedy co nejsrdčeji na přehlídku, která za několik málo hodin začíná...

INZERÁT

Prod. vstupenky na fest. představení, nepoužit., výhod. místa, levně.
Zn.: Nejen chlebem živ je člověk

Adr. manželé Hamáčkoví
Městská knihovna v Úpici
Po - Pá od 14 do 16 hod

pro štěstí. Třeba se projeví v podobě vítězství v Ceně diváka, kterou z minulého ročníku soubor obhájí. I letos vytáhli do boje s těžkým kalibrem. Hellerův román si záhy po svém vydání v roce 1961 získal široký ohlas po celém světě. Jako jediný všelečný román vůbec je často stavěn na roveň nesmrtelnému Haškovu Švejkovi. O prvenství se však dělit nemusí. Lze ho přisoudit oběma, protože na rozdíl od Haška si za téma svého příběhu zvolil americký spisovatel 2. světovou válku. Kvalitní herecký kolektiv, tradičně výborná výprava, umocněná osobností režiséra / Karel Brožek j.h. /, dává i tentokrát záruku silného uměleckého zážitku.

25. KVĚTNA - PÁTEK

hamlet

Soubor, který vznikl v roce 1980 se snaží vlastní cílevědomou dramaturgií a užitím netradičních scénických postupů objevovat vlastní divadelní výraz a ve snaze po sdělnosti jevištního vyjádření a scénické zajímavosti využívá a čerpá nejvíce z tvůrčí aktivity jednotlivých členů souboru. Nebrání se však, a naopak cílevědomě vyhledává dlouhodobou spolupráci s profesionály. Týká se to především oblasti dramaturgické, režijní, pohybové, kostýmní i výtvarné. Do Úpice přiváží Shakespearova Hamleta, který se však od klasického zpracování značně liší. Použili k tomu autorovy původní verze, kterou herci hráli s chutí už před 400 lety. Staneme se tedy svědky inscenace, která je docela jistě nesmírně zajímavá.

26. KVĚTNA - SOBOTA

mandragora

Jméno Niccola Machiavelliho se stalo zlověstným jménem kulturních dějin. I ti, kdo nečetli jediný řádek z děl slavného Florentana, znají a běžně často užívají pojem "machiavelismus" - označení pro bezohlednou politiku síly ve smyslu zásady - účel světí prostředky. Soubor složený z mladých, leč již populárních a oblíbených / především díky televizním seriálům / herců se představí s jeho renesanční komedií MANDRAGORA. Režisér Karel Kříž o této hře říká: "... Je to šperk italské renesanční literatury. Literatury z období kulturních dějin, které se záměrně obrací k věcem lidským a s údivem pozorují paradoxnost lidského počinání a hemžení na tomto světě.... Sledujeme otázky co je a co není láska, co je a co není hřích, jak se černé dá měnit na bílé / nebo alespoň na strakaté /, jak něha marně soupeří s krutostí... Zdá se vám to dnes tak nové? Hledáme napětí a souvislosti přes propast staletí - a najdeme je jen v uvolnění fantazie a snů. Dnešní herci - vaši bytostní současníci vám předkládají staronový příběh o lásce, která by v okolnostech, jaké by náležitě měly být, neměla zapotřebí "mandragory". Ale ..." V inscenaci uvidíme Martina Zounara / Jana Štěstného, Davida Vejražku ml. /, Milana Stehlíka, Vladislava Beneše, Oldřicha Vlčka, Vilma Cibulkovou / Evu Horkou, Evu Kulichovou j.h. /

všechna výše uvedená představení začínají v 19.30 hodin v Divadle A. Jirákska v Úpici.

PRAŽSKÁ AGENTURA **M-art** PRO VÁS

25. KVĚTNA - PÁTEK 22.00 ZÁVODNÍ KLUB

bez paměti žilo by se lépe

Představení Radima Vašinky z díla Egona Bondyho z 50. let. Pro úpický festival přivážíme reprízu úspěšného a beznadějně vyprodaného pořadu uvedeného v předvečer výročí Vítězného Února 24. 2. 1990 v Praze na Baráčnické Rychtě. Kromě Radima Vašinky vystupují v tomto představení ještě Česko-moravská hudební společnost a rodina Věnova, která kromě uměleckých výkonů podává v průběhu večera navíc ještě pivo a burty s cibulí. Tím dostává celý večer ráz lidové veselice, což příznivě ovlivňuje vyznění díla Egona Bondyho.

KDO JE EGON BONDY ?

Narodil se 20. 1. 1930 v Praze. Filozof a básník, dramatik a prozaik. V polovině 70. tých let byly některé jeho texty zhudebněny dnes již legendární skupinou Plastic People. Josef Škvorecký pak vydal některé Bondyho prózy ve Spojených státech. Autorovo dílo čítá do dnešního dne 34 titulů.

KDO JE RADIM VAŠINKA ?

Herec, režisér a autor scénářů divadelních her. Po angažmá v Divadle Na zábradlí zakládá v roce 1963 tak zvané Divadlo poezie, které se později usazuje na Malostranském náměstí v Praze. Na zásah sovětské ambasády je divadlo v roce 1969 zlikvidováno, posléze se stěhuje po celé Praze v podstatě až do dnešních dnů.

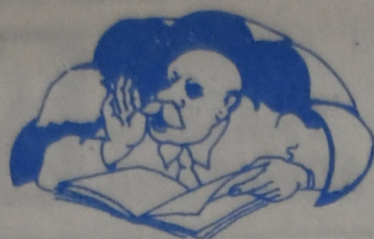
26. KVĚTNA - SOBOTA V PARKU U DIVADLA v 16.00 a ve 22.00 hod.

zahradní divadlo

V roce 1985 zakládá Radim Vašinka spolu s Jiřím Gogelou Královskou Šekspírtovskou putující divadelní společnost Vincence Orfea Kočvary. Jde o vědomý návrat k samým základům herectví, jež je chápáno nejen jako profese, ale především jako styl života. Královská šekspírtovská společnost uvedla již několik titulů /Othello/, zabývá se rovněž klasickými pohádkami upravenými v duchu poetiky kočovných divadelních společností /uvidíme v Úpici v sobotu 26. v podvečer/. Kromě toho se věnuje inscenacím z tvorby A. A. Camiho a potažmo inscenováním živých obrazů /i ty budeme mít možnost na festivalu v sobotu vidět, ovšem až ve večerních a nočních hodinách/. Jde například o Loučení J. A. Komenského s vlastní na Růžovém paloučku před odchodem do ciziny. Celá tvorba této společnosti je zaměřena na novodobou osvěcenskou činnost.

ČESKO-MORAVSKÁ

HUDEBNÍ SPOLEČNOST

Vykazuje určité příbuzné rysy se snahami Královské šekspírtovské divadelní společnosti Vincence Orfeje Kočvary především v tom, že se rovněž věnuje lidové písni ze vzpomínaného osvícenského hlediska. Společnost vznikla zhruba před třemi lety, věnovala se převážně práci v pléneru a již od svého založení postupně formulovala program "Za nové obrození". Č.-M. hudební společnost přisluhuje k písni s veškerou úctou a přestože má poměrně široký žánrový rozsah /od českých, moravských, případně polských písní lidových, až k písním projevujícím určité tendence ke zlidovění - např. písně Osvobozeného divadla, šantánovým písním z doby První republiky, až například ke skladbám Beatles/, zachovává si velmi osobitý výraz. Příčinou je naprosto spontánní "muzicírování", bez přehnaných uměleckých ambic /nikdo z nich rozhodně netouží státi se koncertním umělcem/.

rodina váňova

Ta začala svou kariéru na Divadelní pouti, podobně jako Královská šekspírtovská putující divadelní společnost pana Vincence Kočvary, po roce 1985. Jejím zakladatelem je písničkář a povídkář Václav Koubek /byl jedním z účinkujících posledního festivalu/. Rodina Váňova se zaměřuje především na kramářské písně, herecké a pěvecké kreace, vycházející z tradice kramářských písní. Václav Koubek sice tuto společnost zrušil před dvěma lety opustil, nicméně její členové /především Eva Holubová a Jiří Richer/ dále pokračují v započaté cestě, i když se v jejich produkci nyní objevují určité modernější prvky.

tedy

- ZAHRADNÍ DIVADLO /ČTVRTÉ CENOVÉ SKUPINY/

Má jednoho společného jmenovatele - určité spontánní divadlo a muzicírování, které všechny osobnosti spojuje především v jejich životních postojích, životním stylu. Tedy nejen prostředek umělecké realizace, ale styl života, který spolu nese i určitou etiku, morálku a mravnost.

večer

k podívání, poslechu, zpěvu a vůbec

V sobotní odpoledne a večer ožije park u divadla zmíněným programem Zahradního divadla. Úvodem mu bude proměnný koncert úpické dechovky, jejíž břítké tóny se ozvou o druhé hodině odpolední. O diváky bude postaráno nejen po stránce kulturních prožitků, ale i potřeb chuťových. V provozu totiž bude "banda" u Bohémy, proslulá bohatým sortimentem občerstvení. Chybět nebudou ani pohodlné mnohokapacitní lavice a stolky se slunečníky. Mimochodem - tato občerstvovací stanice bude sloužit již od úterý, vždy od 18.00 až do pozdních hodin večerních.

dílna

Jednou z akcí, které budou doprovázet hlavní program v divadle Al. Jiráka bude AUTORSKÁ A REŽIJNÍ LABORATOŘ PAVLA FIALY. Tato výrazná osobnost má obdobných dílen za sebou již celou řadu a to nejen u nás, ale i v zahraničí. Protože podrobnější informace obsahovalo první číslo našeho zpravodaje, pouze připomínáme, že smyslem a účelem dílny je najít účinné umělecké prostředky k vyjádření co chci - co nechci; co miluji - co nenávídím; s čím souhlasím - s čím nesouhlasím; atd. Dozvíte se i něco o stavbě dramatu, stavbě gagu, kombinaci, dialogu... Motto celé práce v Dílně bude asi následující: "Každý má nějaký talent, jde o to: a/ jaký druh talentu je dominantní b/ jaká je síla jeho zdroje c/ jestli má majitel talentu vlastnosti, které mu umožní ho prosadit

Počet účastníků Dílny není v zásadě omezen a proto jestli se rozhodnete, máte stále ještě šanci. Dílna začíná ve čtvrtek 26. 5. od 20 hodin /prezentace .....?/ Asi v divadle /

anketa

DIVÁKA ANEB MALÁ VOLEBNÍ GENERÁLKA

Možná jste si povšimli, že z výlohy úpické knihovny vás sledují tři páry zvědavých očí. Počítají kolemjdoucí a ve svých hliněných hlavách kalkulují: Půjde do divadla? Zúčastní se ankety diváka? Komu dá svůj hlas?

Ano, jedna ze tří plastik se totiž stane trofejí pro tu inscenaci, které se vám - divákům bude líbit nejvíc.

Jak to zjistíme? Jednoduchým a zavedeným způsobem. Každý z návštěvníků bude mít možnost, vždy po představení, vhodit svou vstupenku do jedné ze tří urniček s nápisy: líbilo - nelíbilo - s výhradami. My to sečteme, znásobíme, prodělíme, umocníme a odmocníme, a za pomoci složité výpočetní techniky určíme procento úspěšnosti. Samozřejmě vyhrává číslo nejvyšší.

Takže neváhejte a využijte svého hlasu. Palatujte na slova paní Hadrbolecové pronesená v televizní předvolební kampani nad staříckými váhami.

POSLEDNÍ RECEPT ládi lhoty

Poprvé jsem se s ním potkala na II. ročníku úpického festivalu. Byla jsem tenkrát "benjamínkem" souboru, přesto mi z nadšeného halasného uvítání bylo okamžitě jasné, že přišel NĚKDO. Po několika dalších setkáních jsem zjistila, že ten NĚKDO je vlastně TÁTA. Táta ohromné rodiny ochotníků Čech, Moravy i Slezska a já že do té rodiny také patřím. Že se na toho moudrého, laskavého a stále usměvavého člověka také těším a s jistotou ho očekávám všude tam, kde bzučí divadelní úl. Jako správný rodič obdarovával své děti nejen láskou, ale i milými dárky - ukázkami ze svého kuchařského umění. A jeho recepty /jistě se na ně pamatujete z minulých zpravodajů/ jen potvrdily pořekadlo, že láska prochází žaludkem. Bohužel jeden recept nám zůstane dlužný. Už se nikdy nedozvíme, kterého koření je třeba, aby každý z nás tak bohatě žil. Láda Lhota zemřel ve svých nedožitých 82 letech v lednu loňského roku.